

N:o 45.

Uppläst och godkänd hos Riksdagens Första Kammare den 11 maj 1896.
— — — — — Andra Kammare den 11 — —

Riksdagens skrifvelse till Konungen, angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjette hufvudtitel, innefattande anslagen till civildepartementet.

(Statsutskottets utlåtanden n:is 7, 7 a, 7 b, 7 c och 66 samt memorial n:o 24.)

Till Konungen.

I afseende å regleringen af utgifterna under riksstatens *sjette* hufvudtitel, innefattande anslagen till civildepartementet, får Riksdagen för Eders Kongl. Maj:t anmäla följande beslut.

Ordinarie anslag.

Kommerskollegium.

1:o) I den till Riksdagen den 16 januari innevarande år aflättna proposition angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kongl. *Bih. till Riksd. Prot. 1896. 10 Saml. 1 Afd. 1 Band 9 Häft.* 1

Maj:t i punkt 1:o under sjetta hufvudtiteln föreslagit, att Riksdagen måtte medgifva, att i den för kommerskollegium fastställda staten uppfördes aflöningar för ytterligare en byråchef och två aktuarier samt en vaktmästare med samma aflöningsförmåner, som gälde för de i den fastställda staten med enahanda benämningar redan upptagne tjänstemän och betjente; samt att dessutom i staten ej mindre uppfördes för »agenter, korrespondenter, sakkunnige och andra dylika biträden» ett belopp å 12,000 kronor än äfven anslaget »till juridiskt biträde, amanuenser och andra extra biträden, grufkartekontoret, vikariatsersättningar, renskrifning m. m.» förhöjdes med 8,000 kronor, eller till 25,500 kronor; kommande, i händelse af bifall härtill, anslagstiteln »kommerskollegium» att höjas med 33,200 kronor eller sålunda från dess nuvarande i riksdagen uppförda belopp 64,600 kronor till 97,800 kronor.

Såsom framgår af den redogörelse angående näringsstatistiken, som till det i ärendet förda statsrådsprotokoll lemnats, har Eders Kongl. Maj:t för denna statistiks behof under anslagstiteln kommerskollegium äskat dels ett anslag å 3,000 kronor till aflöning af en ny tjänsteman i första lönegraden och dels en förhöjning med 3,200 kronor i det å kollegii stat uppförda anslaget »till juridiskt biträde, amanuenser och andra extra biträden, grufkartekontoret, vikariatsersättning, renskrifning m. m.» Beträffande sistnämnda anslag har föredragande departementschefen meddelat, hurusom den del deraf, som afsetts till arfvoden åt amanuenser och extra biträden å kommerskollegii statistiska afdelning, årligen måst öfverskridas med omkring 2,000 kronor, hvarjemte under senaste tiden befunnits nödigt att, hufvudsakligen för åstadkommande af en ur flere synpunkter önskvärd tidigare utgifning af berättelsen angående fabriker och manufaktur, anvisa 100 kronor i månaden eller sammanlagdt 1,200 kronor för år till arvode åt ytterligare en amanuens å samma afdelning. Dessa utöfver det ordinarie anslaget anvisade medel, tillsammans 3,200 kronor årligen, synas vara för afdelningens verksamhet oundgängligen behöfliga, äfven om näringsstatistiken framgent skulle utarbetas efter samma plan, som hittills blifvit följd. Vissa delar af denna statistik äro emellertid i behof af omfattande förbättringar. Riksdagen har nemligen funnit det vara till fullo ådagalagdt, att statistiken öfver fabriker och manufaktur fortfarande är behäftad med afsevärda brister och att den hvarken i fråga om fullständighet eller tillförlitlighet motsvarar de fordringar, som derpå böra ställas. Den utvidgning af fabriksstatistikens innehåll och de förändrade anordningar för vinnande af mer tillförlitliga uppgifter, som med afseende härå synas önskvärda,

måste uppenbarligen föranleda en väsentlig ökning i göromålen å den statistiska afdelningen. Då härtill kommer, att jemväl för afhjelpande af bristfälligheterna i den del af statistiken öfver Sveriges utrikes handel, som rörer varuutbytet med Norge, ökad arbete torde komma att påkallas, har Riksdagen ansett en ytterligare förstärkning af arbetskrafterna å nämnda afdelning erforderlig, och synes anslaget för detta ändamål icke kunna sättas till lägre belopp än 3,000 kronor. Riksdagen, som sålunda funnit skäl bevilja de medel, som af Eders Kongl. Maj:t äskats för näringsstatistikens behof, anser emellertid, vid det förhållande, att omförmälda anslagskraft i propositionen stälts i sammanhang med frågan om anordnande af en svensk arbetsstatistik, och då undersökningar på detta senare område möjligen torde kunna gifva uppslag till en i viss mån förändrad behandling af näringsstatistiken, att de nu föreslagna ökade anslagen för densamma böra uppföras å extra stat.

Hvad angår frågan om anordnande af en svensk arbetsstatistik, torde det icke kunna bestridas, att en på statistiska utredningar grundad kännedom om de förhållanden, under hvilka våra arbetare lefva, måste vara af stor betydelse för ett rätt bedömande och lösande af viktiga samhällsspörsmål. Ehuruväl Riksdagen med hänsyn härtill anser önskvärdt, att åtgärder från statens sida vidtagas för åstadkommande af dylika utredningar, kan Riksdagen dock icke biträda hvad Eders Kongl. Maj:t i detta afseende nu föreslagit. Den framlagda planen för ifrågasvarande undersökningar synes nemligen Riksdagen vara allt för vidtomfattande och sväfvande för att ett första försök till arbetsstatistik derpå bör grundas. Att, såsom förevarande förslag synes innebära, organisera en anstalt med fast tjänstemannapersonal, innan uppgiften för denna anstalts verksamhet blifvit närmare bestämd vare sig med afseende å arbetsfältets utsträckning eller i särskilda fall beträffande sättet för insamlande och bearbetande af materialet, kan icke anses lämpligt. Svårigheten att med det förfaringssätt, som hittills blifvit följdt, vinna klarhet om både *hvad* i denna fråga bör göras och *huru* det bör göras, torde ock ligga i öppen dag. Riksdagen har föreställt sig, att för detta måls ernående den lämpligaste utvägen vore att göra försök med arbetsstatistiska undersökningar inom något begränsadt område. Det synes i sådant afseende önskvärdt, att någon fullt kompetent person erhöle uppdrag att anställa dylika undersökningar för någon viss mera betydande näringsgren i vårt land, samt att planen för dessa arbeten underkastades granskning af sakkunnige män, vid hvilken granskning särskildt torde böra tagas i betraktande, hvilka områden, såsom väsentliga och grund-

läggande, i främsta rummet böra göras till föremål för undersökning. Om tillräckliga medel till förverkligande af denna plan äro att tillgå, skall utan tvifvel genom de försök, som sålunda under vederbörlig kontroll verkställas, en tillfredsställande ledning för lösningen af frågan i dess helhet vinnas. Genom den erfarenhet, som sådana försök komma att lemna, blifver man satt i tillfälle att begränsa uppgiften efter de i vårt land rådande förhållandena och bedöma vidden af det arbete, som är att utföra. Ett sådant förfaringssätt bör lända derhän, att den utveckling, som saken efter hand erhåller, blifver byggd på säkra förutsättningar och kommer att gå i rätt rigtning. För utförandet af de af Riksdagen sålunda förordade arbetsstatistiska undersökningarna har Riksdagen ansett sig böra på extra stat bevilja ett anslag, hvars belopp syntes lämpligen kunna sättas till 10,000 kronor.

På grund af hvad här ofvan blifvit anfördt har Riksdagen, i anledning af Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, å extra stat för år 1897 anvisat 16,200 kronor, deraf 6,200 kronor till utarbetande af näringsstatistik inom kommerskollegium och 10,000 kronor för anställande af arbetsstatistiska undersökningar.

Det ordinarie anslaget till kommerskollegium har för år 1897 fastställts till samma belopp som i innevarande års riksstat.

Landsstaterna i länen.

2:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att detta anslag måtte, med anledning af fem boställens indragning och förändrad beräkning af ett boställes afkastning, höjas med 2,261 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra emot denna Eders Kongl. Maj:ts framställning, får anmäla, att anslaget till landsstaterna i länen, med anledning af fem boställens indragning och förändrad beräkning af ett boställes afkastning, höjts med 2,261 kronor.

Till följd häraf har anslaget till »landsstaterna i länen (deraf 110,000 kronor reservationsanslag)» i riksstaten för år 1897 uppförts med ett från 2,679,122 kronor till 2,681,383 kronor förhöjdt belopp.

Väg- och vattenbyggnadsstaten.

3:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte öka det å väg- och vattenbyggnadsstyrelsens stat uppförda anslaget till

»vikariatsersättning, arfvoden åt extra ordinarie tjänstemän, rit- och skrifbiträde» med 3,000 kronor, eller från 11,000 kronor till 14,000 kronor.

Då den förebragta utredningen i denna fråga gifver vid handen, att göromålen inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen under de senaste åren betydligt ökats och att till följd deraf det å styrelsens stat med 11,000 kronor uppförda anslaget till »vikariatsersättning, arfvoden åt extra ordinarie tjänstemän, rit- och skrifbiträde» för närvarande icke lemna styrelsen erforderliga medel för godtgörelse åt de extra biträden, som måste anlitas, har Riksdagen funnit sig böra bevilja en förhöjning af detta anslag, men har Riksdagen ansett, att i sådant afseende ett belopp af 2,000 kronor bör kunna motsvara behovet. Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har alltså på det sätt bifallits, att Riksdagen ökat det å väg- och vattenbyggnadsstyrelsens stat uppförda anslaget till »vikariatsersättning, arfvoden åt extra ordinarie tjänstemän, rit- och skrifbiträde» med 2,000 kronor, eller från 11,000 kronor till 13,000 kronor.

På grund häraf har anslagstiteln »Väg- och vattenbyggnadsstaten (deraf tvenne särskilda reservationsanslag till expenser för allmänna arbeten och till vägundersökningar, hvardera å 30,000 kronor)» höjts med 2,000 kronor, eller från 133,700 kronor till 135,700 kronor.

Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar.

4:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit, att Riksdagen måtte under denna anslagstitel bevilja till aflöning åt en föreståndare för en entomologisk anstalt vid landtbruksakademiens experimentalfält 4,000 kronor för år, till aflöning åt en assistent vid samma anstalt 1,000 kronor för år samt för anstaltens underhåll och drift 1,500 kronor för år, äfvensom medgifva, att föreståndarens aflöning efter innehafvarens af beställningen väl vitsordade tjänstgöring under en tid af fem år, räknadt från och med året näst efter det han blifvit antagen, finge höjas med 500 kronor och efter ytterligare fem års enahanda tjänstgöring å nyo höjas med 500 kronor.

Riksdagen, som finner viktiga skäl tala för att en anstalt af den art, Eders Kongl. Maj:t nu föreslagit, må komma till stånd, har emellertid velat framhålla, att den nytta, som dermed kan vinnas, torde vara väsentlig mån beroende darpå, att anstaltens verksamhet ledes i en

verkligt praktisk rigtning. Ur denna synpunkt och på de skäl, som i öfrigt blifvit af landtbruksstyrelsen uti dess i ärendet afgifna utlåtande till stöd härför anförda, har Riksdagen ansett sig endast under den förutsättning böra bevilja anslag för inrättandet af den föreslagna entomologiska anstalten, att densamma varder stäld under landtbruksstyrelsen, som sålunda bör öfver dess verksamhet i alla delar utöfva inseende.

Beträffande platsen för ifrågavarande anstalt likasom hvad angår den för anstalten erforderliga lokalen, anser sig Riksdagen, då fråga om anvisande af i nämnda afseende erforderliga medel icke föreligger, sakna anledning till annat yttrande, än att de enligt statsrådsprotokollet beräknade kostnaderna för uppförande af en nybyggnad för anstalten synas väl höga.

På grund af hvad sålunda anförts och då Riksdagen vid Eders Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning i öfrigt icke haft annat att erinra, än att föreståndarens aflöning lämpligen synes böra, på sätt landtbruksstyrelsen föreslagit, fördelas i lön och tjänstgöringspenningar, har Riksdagen på det sätt bifallit Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, att Riksdagen, för inrättande af en under landtbruksstyrelsen stäld entomologisk anstalt, beviljat till aflöning åt en föreståndare för samma anstalt 4,000 kronor för år, deraf 2,500 kronor såsom lön och 1,500 kronor i tjänstgöringspenningar, till aflöning åt en assistent vid anstalten 1,000 kronor för år samt för anstaltens underhåll och drift 1,500 kronor för år, äfvensom medgifvit, att föreståndarens aflöning efter innehafvarens af beställningen väl vitsordade tjänstgöring under en tid af fem år, räknadt från och med året näst efter det han blifvit antagen, må höjas med 500 kronor och efter ytterligare fem års enahanda tjänstgöring å nyo höjas med 500 kronor.

I anledning häraf har anslaget till »befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar» höjts med 6,500 kronor, eller från 105,000 kronor till 111,500 kronor.

Fiskerinäringens understöd.

5:o) Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen medgifva, att de för bekostande af förste och andre fiskeriassistenternas resor afsedda, under denna anslagstitel uppförda belopp måtte höjas för hvardera fiskeriassistenten med 500 kronor, eller från 1,000 kronor till 1,500 kronor, och sålunda med tillhoppa 1,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra emot detta Eders Kongl. Maj:ts förslag, har alltså medgifvit, att de för bekostande af förste och andre fiskeriassistenternas resor afsedda, under anslaget till fiskerinäringens understöd uppförda belopp må från och med år 1897 höjas för hvardera fiskeriassistenten med 500 kronor, eller från 1,000 kronor till 1,500 kronor, och sålunda med tillhoppa 1,000 kronor.

Härjemte får Riksdagen anmäla, att Riksdagen bestämt anslaget till fiskerinäringens understöd till 35,000 kronor.

Skiften och afvittringar.

6:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen dels medgifvit, att de belopp, hvarmed inkomsterna af tjensten under år 1897 för afvittringslandtmätarne i Vesterbottens och Norrbottens län kunna komma att understiga 2,500 kronor för dem, som tillhöra första lönegraden, och 3,000 kronor för dem, som på grund af ålder i tjensten åtnjuta arfvodesförhöjning, må desse tjänstemän godtgöras af anslagen till storskiftes- och afvittringsverken; dels ock för år 1897 åt föredraganden af afvittringsärendena i Norrbottens län samt till skrifbiträde åt honom beviljat en tillökning af 400 kronor i det åt honom anslagna belopp.

Skrifmaterialier och expenser, ved m. m.

7:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att höja förslagsanslaget »skrifmaterialier och expenser, ved m. m.» med 100,393 kronor, eller från 119,500 kronor till 219,893 kronor.

Denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har vunnit Riksdagens bifall.

Öfriga ordinarie anslag.

8:o) Beträffande öfriga, här ofvan ej särskildt nämnda ordinarie anslag å sjetta hufvudtiteln har någon förändring icke blifvit ifrågasatt; och har Riksdagen för år 1897 fastställt samtliga här ofvan icke särskildt

omförmälda ordinarie anslag under sjetta hufvudtiteln till samma belopp som i innevarande års riksstat.

Statens jernvägstrafik.

9:o) Uti en den 7 februari innevarande år till Riksdagen aflåten proposition (n:o 27) har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen medgifva, att af jernvägstrafikmedlen ett belopp af högst 12,000 kronor finge under år 1897, efter jernvägsstyrelsens bepröfvande, användas till förhöjning i vissa fall af de vid statens jernvägstrafik anstälde banvakters löneförmåner utöfver det nu medgifna högsta arfvodesbeloppet med högst 60 kronor för hvarje banvakt, som af förhöjningen komme i åtnjutande.

Riksdagen, som icke haft något att erinra emot denna Eders Kongl. Maj:ts framställning, har alltså medgifvit, att af jernvägstrafikmedlen ett belopp af högst 12,000 kronor må under år 1897, efter jernvägsstyrelsens bepröfvande, användas till förhöjning i vissa fall af de vid statens jernvägstrafik anstälde banvakters löneförmåner utöfver det nu medgifna högsta arfvodesbeloppet, med högst 60 kronor för hvarje banvakt, som af förhöjningen kommer i åtnjutande.

Patent- och registreringsväsendet.

10:o) I propositionen angående statsverkets tillstånd och behof har Eders Kongl. Maj:t vidare föreslagit Riksdagen medgifva:

att afgifterna för patent och för registrering af varumärken finge användas till bestridande af de utgifter, hvilka Eders Kongl. Maj:t funne betingas af tillämpning under år 1897 af förordningen angående patent och lagen om skydd för varumärken; samt

att afgifterna för registrering af aktiebolag och föreningar för ekonomisk verksamhet och för andra uppgifter till aktiebolags- och föreningsregistren äfvensom för anmälandeu till handelsregistren finge användas till bestridande af de utgifter, hvilka Eders Kongl. Maj:t funne betingas af tillämpning under år 1897 af lagen om aktiebolag, lagen om aktiebolag, som drifva försäkringsrörelse, lagen om registrering af bankaktiebolag, lagen om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet, lagen om handelsregister, firma och prokura tillika med lagen om ändring i vissa delar af sistnämnda lag samt lagen om handelsbolag och enkla bolag.

Af den till statsrådsprotokollet i ärendet lemnade redogörelsen angående patent- och registreringsverket framgår, att med innevarande år personalen vid detta embetsverk i anledning af göromålen tillväxt ökats med sex nya tjänstemän, samt att från och med nästkommande år någon ytterligare förstärkning af arbetskrafterna torde påkallas genom öfverlemnande till verkets handläggning af dels ärenden rörande registrering af aktiebolag enligt den nya lagen, som då träder i kraft, dels ock bestyret med utarbetande och utgifning af den i firmalagen föreskrifna samling för hela riket af kungjorda anmälanden till handelsregistret. Efter det den sålunda i utsigt ställda utvidgningen af patent- och registreringsverket kommit till stånd, torde emellertid detta embetsverk hafva nått den utveckling, att dess organisation kan för en längre framtid fastslås; och anser sig Riksdagen med afseende härå böra framhålla angelägenheten af, att förslag till stat för embetsverket måtte så snart som möjligt och senast vid 1898 års riksmöte föreläggas Riksdagen till pröfning och godkännande. Under uttalande häraf får Riksdagen, som icke haft något att erinra emot de af Eders Kongl. Maj:t under förevarande punkt gjorda framställningar, anmäla, att Riksdagen medgifvit:

att afgifterna för patent och för registrering af varumärken må användas till bestridande af de utgifter, hvilka Eders Kongl. Maj:t finner betingas af tillämpning under år 1897 af förordningen angående patent och lagen om skydd för varumärken; samt

att afgifterna för registrering af aktiebolag och föreningar för ekonomisk verksamhet och för andra uppgifter till aktiebolags- och föreningsregistren äfvensom för anmälanden till handelsregistren må användas till bestridande af de utgifter, hvilka Eders Kongl. Maj:t finner betingas af tillämpning under år 1897 af lagen om aktiebolag, lagen om aktiebolag, som drifva försäkringsrörelse, lagen om registrering af bankaktiebolag, lagen om registrerade föreningar för ekonomisk verksamhet, lagen om handelsregister, firma och prokura tillika med lagen om ändring i vissa delar af sistnämnda lag samt lagen om handelsbolag och enkla bolag.

Arbetareförsäkringen.

11:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen medgifva, att Eders Kongl. Maj:t måtte ega för år 1897 använda de till underlättande af åtgärder för arbetares olycksfallsförsäkring och sjukkassors bildande

afsatta belopp, i mån af behof, dels till förvaltningsbidrag åt sjukkassor under enahanda vilkor, som i Riksdagens skrifvelse den 13 maj 1891 (n:o 85) vore angifna, dels ock till utarbetande och offentliggörande genom försäkringsinspektörens försorg af årsredogörelse för sjukkasseväsendet i riket. Riksdagen, som vid detta Eders Kongl. Maj:ts förslag icke haft något att erinra, har alltså medgifvit, att Eders Kongl. Maj:t må ega för år 1897 använda de till underlättande af åtgärder för arbetares olycksfallförsäkring och sjukkassors bildande afsatta belopp, i mån af behof, dels till förvaltningsbidrag åt sjukkassor under enahanda vilkor, som i Riksdagens skrifvelse den 13 maj 1891 (n:o 85) äro angifna, dels ock till utarbetande och offentliggörande genom försäkringsinspektörens försorg af årsredogörelse för sjukkasseväsendet i riket.

Extra anslag.

För tillfälliga behof, hänförliga till sjetten hufvudtiteln, hafva följande anslag beviljats.

Civildepartementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli.

12:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, för handhafvande af *kontroll å försäkringsanstalterna*, för år 1897, i likhet med hvad allt ifrån år 1887 egt rum, på extra stat anvisat till Eders Kongl. Maj:ts förfogande ett belopp af 4,500 kronor.

Öfverståhållareembetet.

13:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen äfven för år 1897, till utgifvande under samma år af »*Polisunderrättelser*» på extra stat anvisat 15,000 kronor.

Landsstaterna i länen.

14:o) Vidare och på grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1897 till Eders Kongl.

Maj:ts förfogande stält ett anslag af 65,000 kronor, att användas till aflöning och underhåll af *särskild polisstyrka på landet*, der sådan kan af förhållandena påkallas, äfvensom till belöningar för gröfre brotts upptäckande samt förbrytares efterspanande eller gripande, allt enligt förut tillämpade, i statsrådsprotokollet öfver civilärenden den 13 januari 1896 angifna grunder.

15:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom framställda förslag, har Riksdagen, till ersättning för *juridiskt biträde åt de svenske lapparne i Norge* samt till *lappfogdar och lappförmän*, på extra stat för år 1897 anvisat 13,000 kronor.

Väg- och vattenbyggnadsstaten.

16:o) I anledning af Eders Kongl. Maj:ts framställning har Riksdagen på extra stat för år 1897 anvisat ett anslag af 5,000 kronor till *undersökningar af mindre hamnar och farleder* äfvensom till *upprättande af planer till anläggning eller ombyggnad af broar*, då dylika arbeten icke äro förenade med vägföretag.

Vägunderhållet på landet.

17:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1897 anvisat, för *bestridande af statsverkets andel i kostnaden för vägdelningar*, såsom förlagsansslag 50,000 kronor.

Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanärningar.

18:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, har Riksdagen, i enlighet med hvad för år 1892—1896 egt rum, på extra stat för år 1897 anvisat till *aflöningar och öfriga utgifter vid Ultuna landtbruksinstitut* 29,000 kronor.

19:o) I enlighet med Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen för år 1897 medgifvit, att det uti staten för landtbruksinstitutet vid Ultuna till »institutets öfriga utgifter» upptagna be-

lopp jemväl må användas till anskaffande och underhåll af apparater, instrument, maskiner och redskap, som erfordras till den anstalt för profning af maskiner och redskap för landtbrukets behof, som kan varda vid institutet inrättad.

20:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, *för uppehållande af undervisningen vid mejeriinstitutet vid Alnarp*, jemväl för år 1897 anvisat å extra stat ett anslag af 8,000 kronor.

Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar.

21:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen såsom bidrag till bestridande af kostnaderna för *allmänna landtbruksmöten* på extra stat för år 1897 anvisat 7,500 kronor.

22:o) Vidare och på grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen till *prisbelöningar vid allmänna landtbruksmöten* för husdjur, redskap och maskiner samt ladugårdsprodukter, sädeslag och andra jordbruksalster å extra stat för år 1897 anvisat 12,500 kronor.

23:o) Med anledning af hvad Eders Kongl. Maj:t i sådant hänseende föreslagit har Riksdagen såsom bidrag till underhåll af *sju kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behof* — inom de orter, der landsting eller hushållningssällskap, hvar för sig eller i förening, förbundet sig att upprätta laboratorium och bekosta lokal för detta jemte bostad eller hyresmedel för kemist och assistent samt bekosta aflöningen till dessa och laboratoritjenaren äfvensom årliga utgifterna för laboratoriets underhåll samt till inköp af böcker och inventarier för stationens behof — på extra stat för år 1897 anvisat ett anslag af 4,000 kronor för hvarje station eller tillhopa 28,000 kronor.

24:o) I öfverensstämmelse med Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad för hvarterdera af åren 1895 och 1896 egt rum, såsom bidrag till underhåll af en för öfre

Norrland afsedd *kemisk-växtbiologisk anstalt inom Norrbottens län* — under vilkor att länets landsting och hushållningssällskap till anstaltens underhåll bidraga med sammanlagdt minst 3,000 kronor — på extra stat för år 1897 anvisat ett anslag af 5,000 kronor.

25:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen, i likhet med hvad allt sedan år 1887 egt rum, på extra stat för år 1897 till Eders Kongl. Maj:ts förfogande anvisat ett anslag af 10,000 kronor, för att med högst 1,000 kronor för hvarje anstalt användas till understöd åt sådana *frökontrollanstalter*, som af landsting eller hushållningssällskap, hvar för sig eller i förening, understödjas med minst samma belopp som statsbidraget och hvilka anstalter vilja underkasta sig de vilkor och föreskrifter i afseende på analysmetoder och öfriga förhållanden, som af Eders Kongl. Maj:t fastställas.

26:o) Vidare har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, till utbildande af en *elev i boskapsskötsel och mejerihushållning* på extra stat jemväl för år 1897 anvisat ett belopp af 1,000 kronor.

27:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att å extra stat för år 1897 bevilja ett anslag af 15,000 kronor till *understöd åt svenska mosskulturföreningen*.

I det utlåtande, som statsutskottet år 1895 afgaf öfver Eders Kongl. Maj:ts då gjorda framställning om ett anslag af 15,000 kronor till understöd åt svenska mosskulturföreningen, anförde utskottet, att den utförliga redogörelse för mosskulturföreningens verksamhet, som lemnats till statsrådsprotokollet för den 14 januari 1895, syntes utskottet ådagalägga, att denna verksamhet fortfarande vore förtjent af att med statsmedel understödjas. Bland de i planen för föreningens verksamhet ingående uppgifter hade utskottet särskildt fäst sig vid de försök till mosskolonisation, som enligt föreningens beslut skulle vid Flahult bedrivas; och ansåge utskottet denna nya gren af föreningens verksamhet vara af stor betydelse och bära af staten befordras. Med hänsyn härtill och då af den lemnade öfversigten öfver föreningens ekonomiska ställning syntes framgå, att de tillgångar, öfver hvilka föreningen förfogade, icke vore tillräckliga för att sätta föreningen i stånd att fullfölja den uppgjorda planen för sin verksamhet, ansåge utskottet giltiga

skäl förefinnas till någon förhöjning af det hittills utgående anslaget till föreningen. Denna höjning hade likväl synt utskottet kunna begränsas till ett något mindre belopp än det af Eders Kongl. Maj:t föreslagna. Utskottet hölle nemligen före, att, om statsanslaget sattes till 13,500 kronor, det belopp af inemot 27,000 kronor, som föreningen vid uppgörande af inkomst- och utgiftsstat för år 1896 beräknat i bidrag från staten samt landsting och hushållningssällskap, ändock borde kunna åstadkommas; och hade utskottet på grund häraf tillstyrkt, att anslaget till föreningen måtte bestämmas till 13,500 kronor.

Denna utskottets hemställan blef af Första Kammaren bifallen, hvaremot Andra Kammaren för sin del beslöt, att anslaget till mosskulturföreningen skulle fortfarande utgå med ett belopp af 10,000 kronor. Genom gemensam omröstning blef sedermera det lägre beloppet af Riksdagen beviljad.

Riksdagen, som rörande mosskulturföreningens verksamhet delar de åsikter, hvilka af 1895 års statsutskott uttalades, anser också, särskildt med hänsyn till hvad af landtbruksstyrelsen nu ytterligare blifvit anfördt, att det anslag, som under de senare åren anvisats till understöd åt föreningen, kan vara i behof af någon ökning. Förhöjningen af anslaget har dock icke ansetts böra öfverstiga det belopp, hvarmed statsutskottet nästlidet år ansåg anslaget böra ökas, eller 3,500 kronor. Med anledning häraf får Riksdagen, under uttalande af den uppfattning, att efter en sådan anslagsförhöjning anspråken på statsbidrag till mosskulturföreningen måtte för en längre följd af år begränsas till högst samma belopp som det nu beviljade, anmäla, att Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning på det sätt bifallits, att Riksdagen till understöd åt svenska mosskulturföreningen på extra stat för år 1897 anvisat ett anslag af 13,500 kronor.

28:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att, för fortsättande under år 1897 af de *geologiska undersökningarna* och utgifvande af derpå grundade kartor, afhandlingar och uppsatser, bevilja ett extra anslag för samma år till belopp af 94,500 kronor.

Riksdagen, som vid Eders Kongl. Maj:ts ifrågavarande framställning icke haft något att erinra, har, för fortsättande under år 1897 af de *geologiska undersökningarna* och utgifvande af derpå grundade kartor, afhandlingar och uppsatser, beviljat ett extra anslag för samma år till belopp af 94,500 kronor.

Befrämjande i allmänhet af slöjderna.

29:o) Med anledning af hvad Eders Kongl. Maj:ts derom föreslagit, har Riksdagen på extra stat för år 1897 anvisat:

till *anställande af en andre instruktör i husslöjd* 2,000 kronor; och såsom *personligt ålderstillägg till andre instruktören Jonas Wallander*, derest han fortfarande i denna egenskap med godt vitsord tjenstgör, 500 kronor.

30:o) Vidare har Riksdagen, med bifall till Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning, på extra stat jemväl för år 1897 beviljat *dels*, såsom bidrag till upprätthållande af *väfskolan i Borås* — med vilkor att från Elfsborgs läns landsting eller eljest tillskjutes ett belopp, motsvarande minst hälften af statsanslaget — 3,800 kronor och *dels*, såsom bidrag till *aflönande af en andre lärare* vid samma skola, 1,000 kronor, under vilkor att enahanda belopp varder för ändamålet från nämnda läns landsting eller eljest tillskjutet.

Befrämjande i allmänhet af handel och sjöfart.

31:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorda framställning har Riksdagen på extra stat för år 1897 anvisat ett anslag af 15,000 kronor för att af Eders Kongl. Maj:t användas till understöd åt *Göteborgs handelsinstitut* och *grosshandelssocietetens i Stockholm handels-skola Frans Schartaus praktiska handelsinstitut*, under förutsättning, hvad Göteborgs handelsinstitut beträffar, att Göteborgs stadsfullmäktige och, hvad Schartaus handelsinstitut beträffar, att grosshandelssocieteten i Stockholm fortfarande till instituten lemna årligt understöd till minst samma belopp som hittills, samt på de vilkor i öfrigt, som Eders Kongl. Maj:t kan finna skäligt bestämma.

32:o) Eders Kongl. Maj:t har föreslagit Riksdagen att å extra stat för år 1897 bevilja 20,000 kronor till befrämjande af afsättning i främmande länder af alster af svensk industri och svenska näringar.

I sammanhang med denna Eders Kongl. Maj:ts framställning har Riksdagen till behandling förehaft en inom Riksdagen väckt motion, deruti föreslagits, att ett särskildt extra anslag å 20,000 kronor måtte

uppföras å 6:e hufvudtiteln till handelsstipendier, att utgå i hufvudsaklig öfverensstämmelse med de af kommerskollegium föreslagna bestämmelser.

Riksdagen vill till en början erinra, att Eders Kongl. Maj:t i den till nästlidna års Riksdag aflåtna statsverksproposition föreslog, att till befrämjande af afsättning i främmande länder af alster af svensk industri och svenska näringar måtte å extra stat för år 1896 anvisas 28,500 kronor, deraf enligt det i ärendet förda statsrådsprotokollet 15,000 kronor vore afsedda till handelsstipendier och återstoden för uppehållande af mejeriagenturen i Manchester och fiskeriagenturen i norra Tyskland, men att denna framställning endast på det sätt af Riksdagen bifölls, att ifrågavarande anslag uppfördes med samma belopp, som förut för ändamålet utgått, eller 20,000 kronor.

Riksdagen hyser den åsigt, att handelsstipendier kunna vara till verklig nytta för utvecklingen af våra handelsförbindelser med främmande länder; och då sådana stipendier, oaktadt det framhållna behovet deraf, hittills icke blifvit från ifrågavarande anslags tillgångar utlemnade, anser Riksdagen, i likhet med hvad i förenämnda motion föreslagits, lämpligt, att för detta ändamål ett särskildt anslag uppföres i riksstaten. Beloppet härför synes emellertid, åtminstone till en början och innan erfarenhet vunnits om den utsträckning, i hvilken de ifrågasatta stipendierna komma att sökas af dertill kompetenta och lämpliga personer, icke böra sättas högre än till 10,000 kronor. Beträffande stipendiernas utdelning och de fordringar, som å deras innehafvare böra ställas, anser Riksdagen, att de bestämmelser, som i sådant afseende föreslagits af kommerskollegium i dess den 26 maj 1894 till Eders Kongl. Maj:t afgifna utlåtande, kunna i allmänhet läggas till grund för föreskrifter i ämnet, dock att härvid särskildt bör iakttagas, att vid stipendiernas fördelning, hvilken bör bestämmas af Eders Kongl. Maj:t efter förslag af kommerskollegium, hänsyn företrädesvis tages till de sökandes praktiska duglighet och förfarenhet i handel och industri, samt att, då det med dylikt stipendium afsedda gagn i regel icke torde kunna vinnas annat än genom stipendiatens anställning hos affärsmän i utlandet, bland vilkoren för stipendiernas uppbärande intages bestämmelse om skyldighet för stipendiat, som vunnit sådan anställning, att förete intyg härom äfvensom rörande arten af den tjenstgöring, som dervid varit honom ålagd.

Riksdagen har så mycket hellre ansett sig kunna bevilja omfördälda anslag till handelsstipendier, som i sammanhang dermed någon nedsättning i det af Eders Kongl. Maj:t begärda anslaget till befräm-

jande af svenska alsters afsättning i utlandet torde kunna ske utan åsidosättande af de ändamål, för hvilka detta anslag är afsedt. Såsom den till statsrådsprotokollet lemnade redogörelsen i detta ämne gifver vid handen, lär nemligen Eders Kongl. Maj:t utöfver anslaget be-
lopp ega tillgängliga medel för tillgodoseende af hithörande ändamål. Vid sådant förhållande och då, efter beviljande af särskildt anslag till handelsstipendier, detta behofs tillgodoseende från anslaget till befräm-
jande af svenska alsters afsättning i utlandet, såsom Eders Kongl. Maj:ts framställning i ämnet till 1895 års Riksdag afsåg, icke synes böra ifrågakomma, har Riksdagen ansett sistnämnda anslag skäligen kunna nedsättas till 15,000 kronor.

På grund af hvad sålunda anförts, har Riksdagen *dels* på det sätt bifallit Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning, att Riksdagen å extra stat för år 1897 beviljat ett anslag af 15,000 kronor att af Eders Kongl. Maj:t användas till befrämjande af afsättning i främmande län-
der af alster af svensk industri och svenska näringar, *samt dels* jemväl å extra stat för år 1897 anvisat ett anslag af 10,000 kronor till handels-
stipendier.

Befrämjande i allmänhet af bergsbruket.

33:o) På grund af Eders Kongl. Maj:ts derom gjorde framställ-
ning har Riksdagen, under vilkor att *bergsskolorna i Filipstad och Falun* med dertill hörande skolor för bergsarbetare komma att jemväl under
år 1897 fortsätta sin verksamhet i enahanda omfång och utsträckning
som hittills och underkasta sig den inspektion, Eders Kongl. Maj:t
finner skäligt bestämma, på extra stat för år 1897 anvisat ett belopp
af 14,000 kronor att till brukssocietetens fullmäktige i jernkontoret
utbetalas.

Anordnande af fabriksinspektion.

34:o) Med anledning af Eders Kongl. Maj:ts härom gjorda fram-
ställning har Riksdagen, för *anordnande af fabriksinspektion*, på extra
stat för år 1897 anvisat: till aflöning åt fem inspektörer 25,000 kronor
med 5,000 kronor till hvar, för år räknadt, till bestridande af kostnaden
för skrifbiträden och likartade utgifter 3,000 kronor samt till Eders

Kongl. Maj:ts förfogande för godtgörelse åt tillfälligt förordnade inspektörer 2,000 kronor, eller tillhopa 30,000 kronor.

Ersättning för af statskontoret gjorda förskott.

35:o) Af det vid statsverkspropositionen fogade statsrådsprotokollet inhentas, att, enligt hvad statskontoret anmält, nämnda embetsverk förskjutit följande belopp, hvilka borde anmälas till ersättande af Riksdagen under sjetta hufvudtiteln, nemligen:

ersättning till Blekinge läns ränteri för derifrån till länsmannen H. Bolling, såsom innehafvare af bostället n:o 1 Möllekulla, förskjuten räntegodtgörelse för tiden från den 14 mars 1893 till och med den 13 mars 1894 för från bostället exproprierad jord	kronor	45: 28
godtgörelse för från Elfsborgs läns ränteri till innehafvaren af länsmansbostället Rennelanda Stommen utbetalad ersättning för mark, som för en väganläggning tagits i anspråk från bostället ...	„	10: —
aflidue länsmannen i Gråmanstorps distrikt i Kristianstads län Carl Giertz' rättsinnehafvare tillerkänd ränta å till statsverket erlagd ersättning för från länsmansbostället $\frac{2}{3}$ mantal n:r 1 Nybygget exproprierad jord	„	9: 76
godtgörelse för afkomst af boställen, som, enligt kongl. brefvet den 31 maj 1878, innehafvare af länsmanstjenster, hvarmed boställen varit förenade, egt undfå i anledning deraf att företrädarne åtnjutit fardagsår	„	2,172: 76
aföningsfyllnad med anledning af ett länsmansboställes indragning	„	1,250: —
aföningsfyllnad, enligt kongl. brefvet den 27 april 1883, för uppehållande af länsmanstjenst	„	181: 45
till marinförvaltningen, enligt kongl. brefvet den 28 juni 1895, utanordnade medel till godtgörande af under åren 1893 och 1894 förskjutna kostnader för åtgärder till förekommande af kolerans införande i riket	„	7,987: 63
till Eders Kongl. Maj:ts befallningshafvande i Stockholms län, enligt kongl. brefvet den 12 okto-		

Transport kronor 11,656: 88

Transport kronor	11,656: 88
ber 1894, utanordnade medel, utgörande köpeskilling för ett för utvidgning af karantänsanstalten å ön Fejan för statsverkets räkning inköpt område	„ 2,000: —
till medicinalstyrelsen, på grund af kongl. bref den 23 november 1894 och den 22 februari 1895, utanordnade medel till bestridande af kostnader för genomförande af åtgärder till förekommande af kolerans införande och utbredning i riket	„ 40,000: —
till den af Eders Kongl. Maj:t förordnade kommissionen för ärenden rörande kolerafarsoten, enligt kongl. brefvet den 12 juli 1895, utanordnade medel till bestridande af kostnader för genomförande af åtgärder till förekommande af kolerans införande och utbredning i riket	„ 15,000: —
till lotsstyrelsen, på grund af kongl. brefvet den 10 maj 1895, utanordnad godtgörelse för af lotsverkets medel bestridda kostnader för vidtagna åtgärder i afseende å observationsanstalterna för kolera	„ 622: 11
ersättning, enligt kongl. brefvet den 28 juni 1895, till Göteborgs och Bohus läns ränteri för derifrån förskottsvis utanordnade kostnader för karantänsinrättningens å Käsö räkning i anledning af år 1894 befaradt utbrott af kolerafarsoten	„ 2,963: 37
reskostnads- och traktamentsersättning samt arfvode åt en ledamot i den af Eders Kongl. Maj:t den 29 juli 1892 tillsatta komité för upprättande af förslag till ordningsstadga för hafs fisket vid kusten af Göteborgs och Bohus län, reskostnadsersättning åt komiténs sekreterare äfvensom tryckningskostnader m. m., utöfver hvad förut anmälts till ersättande	„ 2,250: 08
reskostnads- och traktamentsersättning samt arfvoden till ordföranden, ledamöterna och sekreterarne i den af Eders Kongl. Maj:t den 2 juni 1893 tillsatta komité för afgifvande af förslag till ny instruktion för jernvägsstyrelsen m. m., äfvensom	

 Transport kronor 74,492: 44

	Transport kronor	74,492: 44
löpande utgifter för komitén samt arvode åt en notarie hos komitén	„	56,869: 37
resekostnads- och traktamentsersättning samt arfvoden till ordföranden och ledamöterna i den af Eders Kongl. Maj:t den 1 juni 1894 tillsatta komité för upprättande af förslag till lag angående fisket, ersättning till en ledamot i komitén för minskning i löneinkomster samt för bestridande af sekreteraregöromålen hos komitén äfvensom tryckningskostnader och öfriga utgifter för komitén	„	3,996: 56
resekostnads- och traktamentsersättning samt arfvoden till ledamöterna i den af Eders Kongl. Maj:t den 9 augusti 1894 tillsatta komité för utredning, huruvida landförsvars- och sjöförsvarsdepartementen må kunna och böra till ett departement förenas, äfvensom åtskilliga med komiténs verksamhet förenade utgifter m. m.	„	4,403: 95
till öfverdirektören och chefen för statistiska centralbyrån, på grund af kongl. brefvet den 14 juni 1894, utanordnade medel till bestridande af kostnaderna för utarbetande inom nämnda byrå af den genom berörda kongl. bref anbefalda, hela riket såväl stad som land omfattande statistiska utredning rörande den kommunala rösträtten	„	10,000: —
till norska regeringens departement för det inre, på grund af kongl. brefvet den 10 maj 1895, utanordnade medel såsom godtgörelse för den på Sverige belöpande andel af de gemensamma kostnaderna för den under år 1894 verkställda upprödning af viss del af riksgränsen mellan de förenade rikena	„	10,435: 07
ersättning, på grund af kongl. brefvet den 23 februari 1894, till Norrbottens läns ränteri för derifrån förskjutna kostnader för en under år 1893, med anledning af i Elfsby inträffade våldsamma uppträden mellan ortens befolkning och jernvägsarbetare, till nämnda ställe beordrad militärkommandering	„	788: 28
	Transport kronor	160,985: 67

	Transport kronor 160,985: 67.
godtgörelse, enligt kongl. brefvet den 18 augusti 1892, till arméförvaltningen för de kostnader, som föranledts af militärkommenderingar till Sundsvall och Umeå i och för ordningens upprätthållande efter de derstädes i juni månad år 1888 timade eldsvådor äfvensom för istandsättning och komplettering af åtskilliga arméns förråd tillhöriga tält och andra persedlar, som varit till begagnande å brandställena utlemnade m. m.	„ 33,954: 12
	Summa kronor 194,939: 79.

Med iakttagande af grundsatsen om anslags bestämmande till jemnt tal af kronor har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att, till betäckande af ofvan omförmälda, af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter, anvisa ett anslag af 194,940 kronor.

Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning har af Riksdagen bifallits.

36:o) I en den 17 nästlidne april till Riksdagen aflåten proposition (n:o 59) har Eders Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att på extra stat för år 1897 bevilja ett anslag af 7,300 kronor, att användas till beredande åt lappar inom Jukkasjärvi och Enontekis socknar af Norrbottens län, hvilka deraf vore i behof, af eftergift i dem åliggande skyldighet att återgälda af statsmedel förskjutna ersättningar för skador, som af renar förorsakats å de bofastes egor inom Norge.

Riksdagen, som emot Eders Kongl. Maj:ts förevarande framställning icke haft något att erinra och är förvissad derom, att eftergift af ifrågavarande, lapparne åliggande ersättningsskyldighet icke kommer att beviljas i andra fall, än der verkligt behof gör det nödvändigt, har på extra stat för år 1897 beviljat ett anslag af 7,300 kronor, att användas till beredande åt lappar inom Jukkasjärvi och Enontekis socknar af Norrbottens län, hvilka deraf äro i behof, af eftergift i dem åliggande skyldighet att återgälda af statsmedel förskjutna ersättningar för skador, som af renar förorsakats å de bofastes egor inom Norge.

Öfver Eders Kongl. Maj:ts under sjetten hufvudtiteln gjorda förslag om anvisande på extra stat för år 1897 af medel till vägars an-

läggning och förbättring, till bro- och hamnbyggnader m. m. samt till frostminskningsföretag tillkännagifver Riksdagen i särskild skrifvelse sitt beslut. Likaledes anmäler Riksdagen i särskilda skrivelser sina beslut beträffande Eders Kongl. Maj:ts jemväl under sjetten hufvudtiteln framställda förslag dels om anvisande af medel till utförande af nya byggnader och anläggningar vid statens jernvägstrafik, dels om påbörjande af arbeten vid Stockholms centralstation, dels om anskaffande af ny rörlig materiel vid statens redan trafikerade jernvägar samt dels om anskaffande af ytterligare sådan rörlig materiel.

Stockholm den 11 maj 1896.

Med undersåtlig vördnad.

Bil. Litt. A.

Bil.

Ordinarie anslagen under

Civil-

Statsministern, lönefyllnad, <i>förslagsanslag</i> , högst	
Statsråden utan departement, 3 å 12,000 kronor	
Departementschefen	
Departementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli	
Kommerskollegium	
Bergsstaten	
Statistiska centralbyrån:	
Aflöningsmedel för statistiska centralbyrån	
<i>Reservationsanslag:</i>	
Till bibliotekets underhållande	
” arfvoden åt tillfälliga biträden samt till vikariatsersättningar	
” officiella statistiska trycket	
” en statistisk tidskrift	
” utarbetande af en aflönings- och pensionsstatistik	
Landtmästeristaten	
Rikets allmänna kartverk	
Överståthållareembetet	
Landsstaterna i länen (deraf 110,000 kronor <i>reservationsanslag</i>). Nuvarande belopp	
Ökas med anledning af fem boställes indragning och förändrad beräkning af ett boställes	
Väg- och vattenbyggnadsstaten (deraf tvenne särskilda <i>reservationsanslag</i> till expenser för all-	
hvardera å 30,000 kronor). Nuvarande belopp	
Ökas å anslaget till "vikariatsersättning, arfvoden åt extra ordinarie tjänstemän, rit- och skrif-	
Landtbruksstyrelsen	
Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	
Gästgifvares friheter	
Bidrag till skjutsentreprenader, <i>förslagsanslag</i>	
Färjor och färjekarlar	
Bidrag till vägunderhållet på landet, <i>förslagsanslag</i>	

Litt. A.

riksstatens S j e t t e hufvudtitel.

	Anvisning i		Indelning och dermed jemförlig anvisning på förslag.				Summa.	
	kontant.		Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
departementet.								
.....	6,500	—	—	—	—	—	6,500	—
.....	36,000	—	—	—	—	—	36,000	—
.....	17,000	—	—	—	—	—	17,000	—
.....	78,700	—	—	—	—	—	78,700	—
.....	64,600	—	—	—	—	—	64,600	—
.....	33,000	—	—	—	—	—	33,000	—
.....	28,400:—							
.....	1,500:—							
.....	12,200:—							
.....	17,300:—							
.....	1,000:—							
.....	1,000:—	33,000:—					61,400	—
.....							87,200	—
.....							178,600	—
.....							87,422	—
.....	2,679,122:—							
afkastning med	2,261:—						2,681,383	—
männa arbeten och till vägundersökningar, biträde" med.....	133,700:—							
	2,000:—						135,700	—
.....							28,800	—
.....							239,000	—
.....							10,847	6,635
.....							250,000	1,664
.....							354	25
.....							600,000	—
Sgr	4,596,506		6,660		1,664		4,604,830	—

Jordbruket, handeln

Reservations-

Vägar och kommunikationer	
Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanärningar (deraf ett <i>förslagsanslag</i> å 15,000	
Landbruksingenjörer och deras biträden	
Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanärningar. Nuvarande belopp	
<i>Ökas</i> till aflöning åt en föreståndare för en entomologisk anstalt med 4,000 kronor, till af-	
anstalt med 1,000 kronor och till anstaltens underhåll och drift med 1,500 kronor	
Länsveterinärer	
Befrämjande i allmänhet af slöjderna	
Befrämjande i allmänhet af handel och sjöfart	
Befrämjande i allmänhet af bergsbruket	
Fiskerinäringens understöd. Nuvarande belopp	
<i>Minskas</i> med	

Diverse

Skiften och afvittringar, <i>reservationsanslag</i>	
Utflyttningshjälp efter skiften, <i>förslagsanslag</i>	
Odlingshjälp för krononybyggare, <i>förslagsanslag</i>	
Jordförluster genom kanal- och väganläggningar, <i>förslagsanslag</i>	
Hästafvelns förbättrande, <i>reservationsanslag</i> (deraf särskildt 50,000 kronor till prisbelöningar	
Till förekommande och hämmande af smittosamma sjukdomar bland husdjuren, <i>förslagsanslag</i>	
Karantänsinrättningen på Käsö, <i>förslagsanslag</i> , högst	
Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i>	
Skrifmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslagsanslag</i> . Nuvarande belopp	
<i>Ökas</i> med	
Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	

	Anvisning i kontant.		Indelning och dermed jemförlig anvisning på förslag.				Summa.	
			Friheter.		Ersättningar.			
	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.	Kronor.	ö.
Transport	4,596,506	—	6,660	—	1,664	—	4,604,830	—
och näringarne.								
<i>anslag.</i>								
.....	12,000	—	—	—	—	—	12,000	—
kronor till understöd åt landtmannaskolor)	190,400	—	—	—	—	—	190,400	—
.....	49,500	—	—	—	—	—	49,500	—
..... 105,000: —								
löning åt en assistent vid samma								
..... 6,500: —	111,500	—	—	—	—	—	111,500	—
.....	48,500	—	—	—	—	—	48,500	—
.....	73,500	—	—	—	—	—	73,500	—
.....	11,500	—	—	—	—	—	11,500	—
.....	8,700	—	—	—	—	—	8,700	—
..... 42,000: —								
..... 7,000: —	35,000	—	—	—	—	—	35,000	—
S:gr	540,600	—	—	—	—	—	540,600	—
<i>anslag.</i>								
.....	63,000	—	—	—	—	—	63,000	—
.....	50,000	—	—	—	—	—	50,000	—
.....	4,500	—	—	—	—	—	4,500	—
.....	2,700	—	—	—	4,567	—	7,267	—
för hästar)	108,550	—	1,070	—	—	—	109,620	—
.....	30,000	—	—	—	—	—	30,000	—
.....	15,850	—	—	—	—	—	15,850	—
.....	43,000	—	—	—	—	—	43,000	—
..... 119,500: —								
..... 100,393: —	219,893	—	—	—	—	—	219,893	—
.....	12,000	—	—	—	—	—	12,000	—
S:gr	549,493	—	1,070	—	4,567	—	555,130	—
Summa	5,686,599	—	7,730	—	6,231	—	5,700,560	—

Bil. Litt. B.

Extra ordinarie anslagen under riksstatens S j e t t e
hufvudtitel.

	Kronor.	ö.
Civildepartementet.		
<i>Civildepartementets afdelning af Kongl. Maj:ts kansli:</i>		
För handhavande af kontroll å försäkringsanstalterna	4,500	—
<i>Kommerskollegium:</i>		
Till utarbetande af näringsstatistik	6,200:—	
För anställande af arbetsstatistiska undersökningar	10,000:—	16,200
<i>Öfverståhållareembetet:</i>		
Till utgifvande af "Polisunderrättelser"	15,000	—
<i>Landsstaterna i länen:</i>		
Till aflöning m. m. åt särskild polisstyrka på landet	65,000:—	
" ersättning för juridiskt biträde åt de svenske lapparne i Norge samt till lappfogdar och lappförmän	13,000:—	78,000
<i>Väg- och vattenbyggnadsstaten:</i>		
Till undersökningar af mindre hamnar och farleder äfvensom till upp- rättande af planer till anläggning eller ombyggnad af broar, då dylika arbeten icke äro förenade med vägföretag	5,000	—
<i>Vägunderhållet på landet:</i>		
För bestridande af statsverkets andel i kostnaden för vägdelningsar, för- slagsanslag	50,000	—
<i>Undervisningsanstalter för jordbruk och landtmannanämningar:</i>		
Till aflöningar och öfriga utgifter vid Ultuna landbruks- institut	29,000:—	
Transport	29,000:—	168,700

	Kronor.	ö.
Transport 29,000: —	168,700	—
För uppehållande af undervisningen vid mejeriinstitutet vid Alnarp	8,000: —	37,000 —
<i>Befrämjande i allmänhet af jordbruk och landtmannanäringar:</i>		
Bidrag till bestridande af kostnaderna för allmänna landtbruksmöten	7,500: —	
Till prisbelöningar vid allmänna landtbruksmöten för husdjur, redskaper, maskiner m. m.	12,500: —	
Bidrag till underhåll af sju kemiska stationer för jordbrukets och näringarnas behof	28,000: —	
Bidrag till underhåll af en för öfre Norrland afsedd kemiskväxtbiologisk anstalt inom Norrbottens län	5,000: —	
Till understöd åt frökontrollanstalter	10,000: —	
” utbildande af en elev i boskapsskötsel och mejerihushållning	1,000: —	
” understöd åt svenska mosskulturforeningen	13,500: —	
För de geologiska undersökningarna	94,500: —	172,000 —
<i>Befrämjande i allmänhet af slöjderna:</i>		
Till anställande af en andre instruktör i husslöjd och personligt ålders-tillägg till andre instruktören Jonas Wallander	2,500: —	
Bidrag till upprätthållande af väfskolau i Borås och till aflönande af en andre lärare vid samma skola	4,800: —	7,300 —
<i>Befrämjande i allmänhet af handel och sjöfart:</i>		
Till understöd åt Göteborgs handelsinstitut och Frans Schartaus praktiska handelsinstitut i Stockholm	15,000: —	
” befrämjande af afsättning i främmande länder af alster af svensk industri och svenska näringar	15,000: —	
” handelsstipendier	10,000: —	40,000 —
<i>Befrämjande i allmänhet af bergsbruket:</i>		
Till bergsskolorna i Filipstad och Falun		14,000 —
Transport	439,000	—

	Kronor.	ö.
Transport	439,000	—
<i>Fabriksinspektion:</i>		
För anordnande af fabriksinspektion	30,000	—
<i>Diverse anslag:</i>		
Till ersättning för af statskontoret förskottsvis bestridda utgifter	194,940:	—
Godtgörelse till länsmanen N. M. H. Sunding för honom frångången åklagareandel	2,000:	—
Till beredande åt lappar inom Jukkasjärvi och Enontekis socknar af eftergift i viss dem åliggande ersättnings-skyldighet	7,300:	—
Summa	673,240	—